Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in octo libros physicorum Aristotelis - Cod. Ettenheim-Münster 192

Aristoteles

[S.l.], 1629-1630

Leere Seiten

urn:nbn:de:bsz:31-116321

Visual Library

F.

I.

F. ROMA

DINIS D. BEN

tonis & S.

Ad Diem

M. D

Friburgi Briſgoiæ, ex Typog

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

ES
ithil
A N-
gnas
ar.

l. Profeſſor

NEDICTI, magna Familia
Muſarum diſciplinis
Scientia tradendum, ad
Quam ego benevolentiam
ptiu referre
ctum, affectum ſaltem
Proprietatibus Entis Mobilis,

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

…EDICTI, *magnæ Familiæ aſciuiſſe:*
Muſarum diſciplinis inſtituendum, Germ…
ſcientiâ erudiendum, ad diuerſas optimarum…
Quam ego beneuolentiam ſæpe ſæpius mecum ipſe p…
eptis referre iure tenear omnia, ingenio. Quare, Gr…
tum, affectum ſaltem demonſtrem, haſce Phyſicas A…
Proprietatibus Entis Mobilis, REVERENDISSIMAE PATER…

amilia D. Bened.
Profeſſus.

am habent Co
traria, ſed Primi
poſitione priuat
ſi, cum eſſe; &
excludens Actum, c
ſes) cum enim Ma
admittunt, explen
tiuus. Eſt tamen M
ſtantialem, quam e
nulla omnino, nec
quam habet Exiſte
dii mendicando ex

II. Vnde
tiam primam non
per Potentiam D
tate radicata nobis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

am habent Co
traria, ſed Prim
poſitione priuat
ſit, cum inſit ; & n
excludens Actum, e
ſes) cum enim Materia
admittunt, expleuerit po
tiuus. Eſt tamen Materia pri
ſtantialem, quàm effectum eius
nulla omnino, nec partiali, ſecund
quam habet Exiſtentiam, illam certe
diu mendicando extorſit.

II. Vnde non incongruè inferre ſolent T
riam primam non poſſe abſque omni Forma ſubſt
per Potentiam DEI abſolutam. Quæ ſententia, in ſc
tate radicata nobis plurimum arridet. Habet tamen M

s
n
n
ne-
etis,
nio-
amen
clufi, à
ne ta-
, ratio-
uem vo-

IS.

eſt, primò & perſe, &
in definitione poſitus,
m, ſed etiam Violentum, Ac-
Materia & Forma verè & propriè
oſophus; qui poſt traditam Naturæ
Formam: abſtrahendo à Materiali &
m ſecundum vltimum ſuum gradum, prout
atura. Ars, Naturæ æmula, multa & varia ſolet
Natura, vera Mater eſt: Et licet Ars, non poſſit per
ſe producere opera Naturæ, non tamen omninò ſuo
ea, tanquam conditio ſine qua non, applicando nimi-
rum

ras.
For
qu
va

nis, di
vficatio
Perſe,
illa. II.
illa opera
Cauſa Inſt
Principalis,
pendent. Illa
cujus proprius
dependet à Prin
alia Partialis.
Alia eſt Aequivoc
Qui Cauſalitatem E
magis tamen prop
ſumma & intima A

DE MO

VII. Qui C
præſentiam, omnia
veritate aberrant.
creatis communic
perſuè. Quod tam

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

tus,
For
qui
vn

V
tionis
nis, di
vſitatio
Per ſe, a
illa. II.
illa opera
Cauſa Inſtr
Principalis,
pendent: Illa
cujus proprius
dependet à Prim
alia Partialis. V
Alia eſt Aequiuoc
Qui Cauſalitatem E
magis tamen propriè
ſumma & intima Agentis

DE MODO Q

ducun

VII. Qui Cauſas Secundas nihil vere
præſentiam, omnia à ſolo Deo, ex inito quodam
veritate aberrant. Quorſum enim tot virtutes & po
creatis communicantur, ſi per eas nihil poſſunt Effecti
perfluè. Quod tamen de Deo & Natura nullus Philoſop

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

...as
..., ita
...ficere
...Non li-
...undæ à
...uræ igi-
...nt pro-
... Virtutis
...imultane-
...dens à Deo:
...riò actualem
...ter concurſum
...et, applicat, &
...m actu operen-
...quo Phyſicè præ-
...quo differt concur-
...onem Cauſæ ſecundæ,
...as, vt inſinuaremus, ce-
...ti, cum Phyſica Dei Præde-
... Theologum ſpectare, ideoq;
... Cauſa Finalis, eſt vera realis &
...*is gratia aliquid faciat*: non ſecun-
...iter; ſed ſecundum ſuam realem Bonitatem
... iudicatam. Cauſalitas Finis, quæ & motio me-
...ibitione ſui, neq; in aliqua Virtute realiter Agenti
... illius; ſed conſiſtit in ipſa actione, prout formaliter

EX

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

ni
ſub
ſec
co
m
Ac
cu
do il
andu
ſucceſ
actuan
perfect
naturæ,
Ex quo
quàmcunq
tur realiter
Eodem quoq
tus, etiam loca

DE C

X. Motum
tanquam Genus, aut
ſabis; rectius egeris, ſi illa
Eo ferè modo, quò commun
iectum Quo cæterorum Accide
porea in ſubſtantia materiali re
reſpectu Actionis & Paſſionis. Neq,
cum Actione & Paſſione, ſolâque ratione
tantùm rigoroſam ſubiecti rationem tollere
propriam, quæ in aliqua prioritate Naturæ, ſecund
Qua ratione vera eſt ſequens propoſitio Cauſalis: Q
Patitur, &c. Actio & Paſſio quamuis intimè includan

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

m
pri-
,quæ
nfini-
è, hoc
natura
n quo-
Synca-
em & ter-
quæ à Philo-
æ & aliæ par-
quæ actu con-
gorematicè, in
ſecundum ge-
us ſemper eſt ali-
ys ſemper aliquid

gorematicè, certum eſt;
im de hoc vnquam dubi-
no in toto vniuerſo concedi-
velim*. Nam ſi totam Entis lati-
Ens illud, tam ſecundùm Eſſentiã,
illimitatũ, nullis omnino clauſum nec
rum etiam excogitabiles continens perfectio-
cuius Infinitate plura Theologi cum D. Thoma
um *categorematicè* agnoſcimus, in nullo genere
s Peripatetici. Hâc ſtante ſententiâ, communis illa,
per vires Naturales, vel etiam ſupernaturales, ſaltem
poſſit

ſen
Inte
dens,
imag
les hi
non h
per vl
rentiam,
tanquam
quod *Locus*
ſubiectum &
loco, vt eâ ab
quod *immobi*
& hac numerô
natæ diſtantiæ, &
tot & tot gradus à p
perficies materialiter
fluminis, manet tamen
cus formaliter: quia *vna ſupe*
corpus locatum ſecundum ſe m
ciores gradus, ab vtroque polo mu

XIV. *Superficies*, vt conſtituat Lo
nitione colligi poteſt, debet eſſe vltima vel im
catum, nullo alio corpore intercurrente: quod
vniuerſalis non requiritur, vt patet in *ſuperficie* co
Ignis, Locus vero communis Terræ, aut alterius cu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

s.
ur
&
di-
tur.
ente
tella-
ur: &
ſophi
Vnde
endum;
nus vnam
Mobile. il-
nempe Em-
cipio Mundi
marum The-

ſecundùm vires
n, p virtutem altio-
Formæ, qualis eſt ex-
Quantitatis, præter Na-
uit in Sacratiſſima nocte
RIAE abſq; vlla virginitatis læ-
temq; poſt Reſurrectionem per ja-
omnia illa ſolidiſſima Cœlorũ corpo-
one, & ſimultanea coexiſtentia duorum Cor-
t: quicquid velit Durandus, cui hæc res nimis
Naturaliter loquendo impoſſibile iudicamus, vnũ
duobus Locis adæquati s circumſcriptiuè: & huic
nnes rectè Philoſophantes. An verò hoc ipſum ſuper
natura-

pl
q
p
ac
ipſi
te
in pu
ferim
ſudiſt
ſum c
quia no
Vniuerſi
quo facto,
quocunque
ſibile iudicat
tim cum nulla
cœleſtium, quæ
Deo poſſet ſuppl
Motus etiam ſi da
Vbi, licet, vt dictu
tatem, & nihil eſſe
ſecè eſt in loco. Po
uè. Eſſe in loco Cir
dat toti loco, & pa
alibi: ſiue hoc fiat
modo Angelus dic

XVIII. T
mum, vno ore pala
cant teſte D. Aug

pl
qu
pl
ac
ipſa
teria
in pur
ſertim
lud ſit
ſum ca
quia no
Vniuerſi p
quo facto, n
quocunque t
ſibile iudicat
tim cum nulla
cœleſtium, quæ
Deo poſſet ſuppl
Motus etiam ſi dare
Vbi, licet, vt dictum
tatem, & nihil eſt aliud,
ſecè eſt in loco. Poteſt vere
uè. Eſſe in loco Circumſcript
deat toti loco, & pars locati, parti
alibi: ſiue hoc fiat per paſſiuam conti
modo Angelus dicitur eſſe definitiuè in lo

DE TEMP

XVIII. Tempus eſſe in Rerum Natura, o
mum, vno ore palàm profitentur: At in quo eius ratio
cant: teſte D. Auguſtino libro 11. Confeſſ. c. 14. Qui ſu

da-
li-
m
n
i-
&
uta-
tabi-
ura rei
is ſolet

TVR

um ratione ſui, &
m modum, quô a-
mus, Muſicum ambu-
vel pede. III. Per ſe h. e.
tem per ſe currere. Ad hoc
ſtrictè acceptum: duæ potiſſi-
d habeat aliquam contrarietatem,
ntatibus conuenientem; ſed pro oppoſi-
duos terminos poſitiuos. II. quod habeat a-
ndam: ita vt non habeat entitatem omnino indi-
el partes ſecundũ Intẽſionẽ vel Extẽſionẽ. Si namq;
ilem, neceſſariò acquiret eſſe in inſtanti, & conſequen-
ter

Pra

P
M
ci ſ
teri
batio
á ſcho
Nihil
ger, au
ram Igni
men habere
ſcum; & à N
Quæ. Non
rationem Mo
conſiderentur
verò ab Albo in
idem Fuſcum; at
enim, cum ſit col
vnum comparet
beat rationem Ni
ſa ratione formali
um à Medio, form
entiæ à medijs for
cam. Quod præſe
tur, non præciſe
men diuerſitas v

Præ

P
M
cè ſe
terial
batio
à ſubie
Nihil r
ger, aut
ram Igni
men habere
ſcum; & à N
Quem. Non
rationem Mo
conſiderentur
verò ab Albo in
idem Fuſcum; at
enim, cum ſit color
vnum comparetur ext
beat rationem Nigri, col
ſa ratione formali Terminat
am à Medio, formaliter ſumpto,
entiæ à medijs formaliter ſumptis,
cam. Quod præſertim patet in Motu Ci
tur, non præciſe penes Terminum ad Quem,
men diuerſitas vltimatè refunditur in ipſum Ter

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

ıo-

, ſiue
antiæ
ntita-
ſuam
onſiſtit
priarum,
xtenſione,
ſſentiæ loco
antitate, nul-
ctus formalis,
erire? Nec audi-
tiuam quandam
aliam, vt per eas
qualis eſt Quantitas,
ia, prædictam Entitati-
lo firmo fulciunt funda-
us materialibus profitemur,
artium Extenſionem etiam Enti-

NE CONTINVI.

Indiuiſibilia, quæ & partes illius actu continu-
ea, ſunt Puncta, omnino indiuiſibilia, in ſuperfi-
gitudinem, indiuiſibiles ſecundùm latitudinem; in
es ſecundùm longitudinem & latitudinem, indiuiſibi-
les

nu
i
r
r
r
n
In

intri
non
cantu
quales
quotas ſu
quotæ, & n
cludetur en
mediet a
lent: quia c.
dam proportio
ſunt Infinitæ, &
mum habere
verba negare. In
non efficiunt.

DE IN

XXV. S
manens, Aliæ Suc
habeat Incipiend
re. Diſtinguunt
Extrinſecum. In
tio vere coexiſti
eſt, eiuſque Incep
modo diſtinguun

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

nu
ip
n
T
n
n
In
& à

intin
non i
cantu
quales
quoties ſu
quotæ, & n
eluditur in
medietatis
lent: quia e
dam proportio
ſunt Infinitæ, &
nuum habere inſt
verba negare, Infini
non efficiunt.

DE INCEP

XXV. Sicut Res Natur
manens, Aliæ Succeſſiuum; Aliæ e
habent Incipiendi & Deſinendi Modos;
re. Diſtinguunt enim pro Inceptione rerum,
Extrinſecum. Intrinſecum vocant illud, in quo r
tio verè coëxiſtit illi Inſtanti. Extrinſecum autem
eſt, eiuſque Inceptio illi non coexiſtit, ſed immedia
modo diſtinguunt duplex Inſtans pro Deſitione; Intr

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

geri
inis
nda
num
non.
eſſe po-
m & non
nitudinis &
itudinis, eſt
quod ſic, ſiue
n ſub minori.
uo res eſſe ne-
bere Terminum.
od ſic, & minimum
iendi cuiuſque Ani-
erminum non tranſgre-
gnitudinis ſpatio, exceſſum
. q. 7. a. 3. Nam cum Viuentia,
o illud in propriam ſubſtantiam,
, non poterunt ſemper & ſemper auge-
uitatis, quem Viuentia, ad exercendas ſuas
. Non ſolùm Viuentia, ſed & Non Viuentia, quæ
Terminum Intrinſecum, tam magnitudinis quàm
e nequeunt. Vnde ſi maximo Igni, qualis eſt v. c. in
m, illam ſine mora combureret, Ignemque producet:
tanus, ille maximus Ignis non fieret intrinſecè maior, ſed
extrinſecè,

mu
na
mou
per ſ
etiam
Philoſop
los corpor
tas & coniu
rum tempor
XXVIII.
ſalem Virtut
attingunt effe
emiſſam, tanqu
effectus. Null
ud, ibiq; eo, qu
fuſam. Et hoc e
dicto, non obſta
maximas ſiſtere
nare pueros, qu
nes, etiam long
dùm ſuppoſitum
aquas transfu
non prouenit a
exiſtente in ocul
concitatis, infic
de Baſiliſco.

ip
r
q
po
qu
mu
tia n
mou
per ſe
etiam
Philoſop
los corpori
tus & coniu
rum tempor

XXVIII.
ſaltem Virtuti
attingunt effect
emiſſam, tanqua
effectus. Nullum n
ud, abſq; eo, quod ipſi
fuſam. Et hoc eſt, quod
dicto, non obſtant ea, quæ h
maximas ſiſtere Naues, nullo m
nare pueros, quos tamen non conti
nes, etiam longiſſimè diſtantes. Non
dùm ſuppoſitum diſtet à Nauibus, quas remora
aquas transfuſâ, quam Deus ipſi mirabilem com
non prouenit ab actu viſionis, cum ſit actus imman
exiſtente in oculis Mulierum, quæ mediis Spiritibus v
concitatis, inficit aërem, vſque ad aliquam determinata
de Baſiliſco.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

yſi-
quod
pro-
omni-
quod
Theo-
npoſitione
ille omninò
nia produxit
ns aſſiſtit.

s, D. Benedicti

I

Or

Res
Vasa

Quid prædic
Nunc pars
Mox p
Iam
Sed ſi Melos, B
Inaudio, credo
Me erra
Cur
Quisquis Soph
Multos Suaves,
Dum du
Solue

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

I

Or
Sylu

Res m
Vatis

Quid prædic
Nunc pars tac
Mox pa
Iam p
Sed ſi Melos, Rom
Inaudio, credo per a
Me errare lucos
Guttura clara
Quotquot Sophorum *conſp*
Mulces Suäus, tot, modulamin
Dum doctus arte, ac Voc
Solueris in Sophicum, M

F I N

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

gefördert
durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST